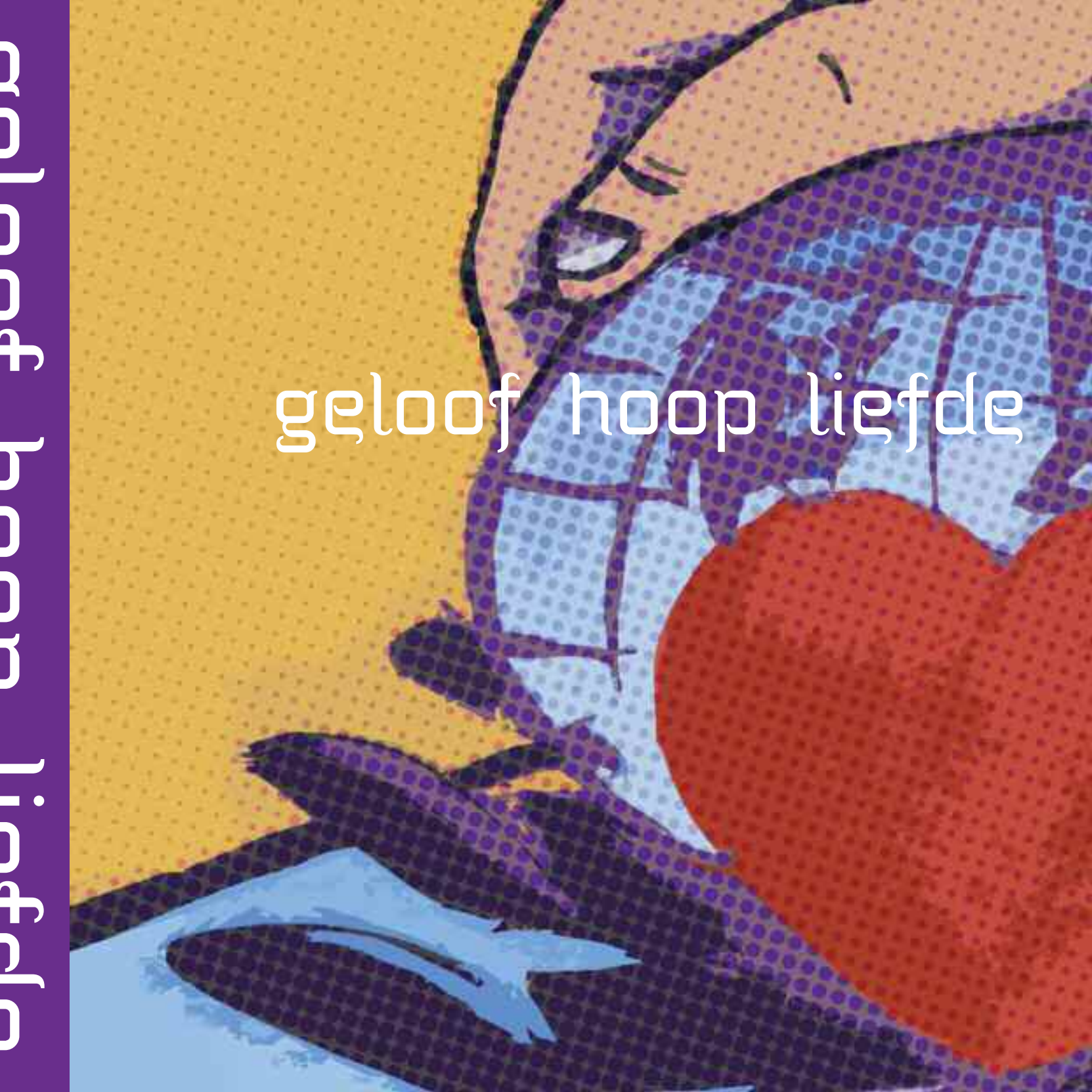

geloof hoop liefde

geloof hoop liefde

binnenkant omslag

...voor een wereld zonder armoede
en onrecht...een plek waar ieder
mens telt en waar ieder mens tot
bestemming komt...waar ieder mens
vervulling vindt in menswaardig
werk...waar ieder mens groeit door
te werken in verbondenheid...waar
ieder mens geluk vindt in een leven
van liefde...

colofon

©2008/2009

Dit is een speciale jubileumuitgave van CNV Internationaal
in het kader van het 40-jarig bestaan.

CNV Internationaal
Tiberdreef 4 3561 GG Utrecht
Postbus 2475 3500 GL Utrecht
T. 030 751 1264
F. 030 751 1149
www.cnvinternationaal.nl
internationaal@cnv.nl

Gironummer voor donaties:
1255300 tnv CNV Internationaal te Utrecht

Hoofdredactie: Janneke Brouwer
Eindredactie: Frieda Tax
Vormgeving: WAT ontwerpers, Utrecht
Fotografie: George Möllering, Bas de Meijer,
Gert de Herdt (Wereldsolidariteit België)
Illustraties: Johan Antonio Siero, Masapete Nicaragua
Druk: Zalsman Kampen bv

Voorwoord

Het honderdjarige CNV ondersteunt via CNV Internationaal vakbonden in ontwikkelingslanden. Ons belangrijkste doel is de leef- en werksituatie van werkenden blijvend te verbeteren. Dat doen wij in dertig (ontwikkelings)-landen, al veertig jaar lang. Inspiratie voor ons werk vinden wij in het christelijk geloof, waar woorden als geloof, hoop en liefde ons verbinden met elkaar.

CNV Internationaal wil bruggen slaan tussen werkenden hier en daar. Dat kan met de verhalen van onze vakbondsvrienden. Inspirerende mensen die geloven in een betere wereld, zonder armoede en onrecht. Die met geloof, hoop en liefde, dwars tegen de verdrukking in, zich inzetten voor het verbeteren van arbeidsrechten voor zichzelf en hun naasten.

Ga mee op reis naar Cuba en ontmoet de gelovige vakbondsleider Pedro Pablo Alvarez, na vijf jaar gevangenis. Ga mee naar Guinee om het verhaal te horen van de met de dood bedreigde Rabiadou Sera Diallo, die hoopt op een betere toekomst voor (werkende) vrouwen. Luister naar CNV-voorzitter René Paas over zijn geloof in zijn werk.

Lees wat gewone werkenden in Afrika, Azië, Latijns-Amerika en Oost-Europa drijft in hun werk. Waarom het belangrijk is om hoop te houden op een betere toekomst. En hoor uit de mond van Gerrit Pruim, 'vader' van CNV Internationaal, hoe het werk van CNV Internationaal is te vergelijken met de groei van de vele grassprietjes op een grasveld, als je ze met liefde bemest.

Al sprak ik de talen van alle mensen
en die van de engelen – had ik de
liefde niet, ik zou niet meer zijn dan
een dreunende gong of een schelle
cimbaal.

Al verkocht ik mijn bezittingen
omdat ik voedsel aan de armen
wilde geven, al gaf ik mijn lichaam
prijs en kon ik daar trots op zijn –
had ik de liefde niet, het zou mij
niet baten.

Ons resten geloof, hoop en liefde,
deze drie, maar de grootste daarvan
is de liefde.

[1 Korintiërs 13: 1-13]

(mijn)

geloof

Het is eind maart 2003 als in Cuba 75 'dissidenten' worden opgepakt en gevangen gezet. Onder hen bevindt zich ook de Cubaanse vakbondsleider Pedro Pablo Alvarez. Terwijl de hele wereld in die dagen in de ban is van de aanval op Irak, grijpt de Cubaanse regering zijn kans en 'veroordeelt' Pedro Pablo tot een gevangenisstraf van 25 jaar. Van een eerlijk proces is geen sprake. Hij begint zijn leven als gevangene. Ver van familie. Een leven zonder uitzicht. Totdat hij eind januari 2008 plotseling vrij komt. Onder één voorwaarde: de dan 60-jarige Pedro Pablo Alvarez moet als banneling naar Spanje.

Pedro Pablo Alvarez

Pedro Pablo Alvarez (60) uit Cuba is algemeen secretaris van de 'illegale' vakbond CUTC.
Hij is getrouwd, vader van drie kinderen en heeft twee kleinkinderen.

‘De enige voor wie ik buig, is God.
Ook toen ik gevangen werd gezet, vertrouwde ik op God.
Hij is de enige die over mijn lot kan beslissen’

• - 'Op dinsdagmiddag moest ik bij de bewaking komen. Ze vertelden dat de Cubaanse regering besloten had om mij vrij te laten. Ik had de keus: naar Spanje of in de gevangenis blijven. De volgende dag werd ik naar het gevangenisziekenhuis gebracht. Ik wist nog steeds niet of ik het bod moest aannemen, maar de andere gevangenen lieten me weten dat ik het zeker moest doen. Ze vertelden me het en ik kreeg briefjes. Vanuit het buitenland kon ik meer voor de andere gevangenen betekenen, zeiden ze. Het was erg moeilijk om 'ja' te zeggen. Maar het zou ook moeilijk zijn geweest om 'nee' te zeggen.

Dit was niet de eerste keer dat ik in de gevangenis terecht kwam. In 2000 ben ik ook opgepakt, toen zat ik korte tijd vast. Dus ik was erop voorbereid dat ik gevangen genomen kon worden. Ik wist het. Je ziet het ook aan het gedrag. Ik had al verschillende keren een waarschuwing gekregen en ook mijn nichtje was al een aantal keer gewaarschuwd. Ik mocht niet teveel met bepaalde mensen omgaan, werd mij gezegd.

Ze lieten me een stapel papier zien en zeiden: 'Dat is heel veel bewijs tegen je'. De activiteiten van de CUTC zijn een last voor de regering. Ik denk dat het de regering niet lukte om met subtielere methoden de dissidenten een halt toe te roepen; ons oppakken zagen ze als enige uitweg. Maar daarmee lieten ze ook zien, dat ze er bang voor zijn.

Toen ik jong was, maakte ik mij al druk om dingen waar de vakbeweging mee bezig is. Ik was altijd bezig met mensen op de werkvloer. In Cuba is er veel angst

om tegen de autoriteiten in te gaan. Die angst had ik niet; ik ging er tegenin.

In 1980 moest ik daardoor mijn studie beëindigen. Ik zat in mijn vijfde jaar. Maar studeren was voor de revolutionairen. Ik werd 'onbetrouwbaar' verklaard en moest zelfs mijn werk als technicus stoppen. Vanaf dat moment moest ik mij regelmatig melden op politiebureaus en werd ik bedreigd. Het was toen, dat ik met de mensenrechtenorganisatie begon.

En eigenlijk ben ik er sindsdien altijd mee doorgedaan. Ja, ook in de gevangenis. In mijn omstandigheden als gevangene groeide ik op elk moment, dat ik het goede kon doen voor anderen. Het meest eenvoudige is in de gevangenis van grote waarde; een groet, of enkel en alleen een teken, het brood delen of een medicijn. Ik vergat nooit, dat niet iedereen gezegend is met dezelfde geestkracht als ik heb. Het leven in de gevangenis was zwaar. Een plek waar de meest slechten samenleven met de meest nobelen, maar allemaal zijn we mensen en kinderen van God.

Ik ben er nog helemaal beduusd van, dat ik nu vrij ben. Het is ongelooflijk. De gevangenis was een verschrikkelijke realiteit, die ik liever niet zou herinneren.

Traumatisch. Verwijderd van je familie, geïsoleerd van de media, het moeten leven tussen dieven en moordenaars. Ik zat op de afdeling waar zware delinquenten al jaren uitzichtloos verbleven. Mensen die geen respect meer hebben voor hun eigen lichaam en zichzelf en elkaar de meest absurde dingen aandoen. Het is angstig om in deze omgeving te zitten; een psychologische mishandeling. Constant bang, dat

iemand je iets aandoet. Dankzij God kon ik in deze omstandigheden redelijk overleven.

Mijn cel was een kleine smalle ruimte, eigenlijk bedoeld voor drie personen, maar ik zat er alleen. Voor mijn eigen veiligheid was de cel afgesloten met een ketting. Dus in die zin, had ik een zekere bescherming. Dat was prettig, want uiteindelijk was het een gevaarlijke omgeving.

De tijd ging er langzaam voorbij. Een dag is hetzelfde als de volgende en als de vorige. Ik probeerde me niet te laten leiden door de aanvallen van ziekte en nog minder door de nostalgie. Of door verlangen wanneer ik overvallen werd door de vurige wens om op straat te zijn, door de straten te wandelen van mijn geliefde Havanna of de wind te voelen, strijkend langs mijn gezicht of te fietsen langs de boulevard. Ik wist dat als ik te lang rond dwaalde in deze gedachten, ik het risico liep om depressief te worden, om me te laten vangen door de eenzaamheid, de haat, het verdriet.

In die vijf jaar is er veel gebeurd. Ik verloor mijn moeder, die heb ik niet meer kunnen zien voordat ze overleed. En ook mijn zus Bebita. Mijn vrouw, kinderen en kleinkinderen vertrokken naar Miami, omdat ze de voortdurende intimidaties niet meer aankonden. De regering in Cuba is de machtigste op de wereld. Ze domineren de totale maatschappij, de economie, de politiek. Er is geen ruimte voor afwijking. Degenen die wel tegenspreken worden dissidenten, met alle misère en vervolging van dien. Nu heeft Fidel zich teruggetrokken als president. Maar hij blijft nog leider

van de partij. Dat is helder. Hij heeft zich teruggetrokken omdat hij het fysiek niet meer aan kan. Niet omdat hij niet meer wil. Men zegt dat er wetten gaan veranderen en dat er veranderingen komen. Maar er is geen enkele wil om echt te veranderen. Want waar is de soevereiniteit van het volk, waar is de socialistische democratie, waar is de volksdemocratie? Die bestaat niet.

Ik ben peetvader van twee kinderen, van communistische activisten. Hun eigen vaders konden niet naar de kerk gaan. Dan zouden ze hun werk verliezen. Ik nam de kinderen mee en werd hun peetvader in de kerk, zonder de aanwezigheid van de ouders. Dat is de angst die het leven beheerst.

Ik strijd voor verzoening van alle Cubanen. We willen een land opbouwen in vrede en harmonie. We willen niemand uitsluiten. Ieder heeft het recht om mee te doen. Ik denk dat uiteindelijk het probleem in Cuba wordt opgelost door de bevolking, want we hebben gezien dat de revoluties niet voor oplossingen hebben gezorgd. Uiteindelijk heeft het volk de macht, alleen kent het Cubaanse volk deze cultuur nog niet. Daarom proberen wij mensen te informeren over hun rechten en de echte werkelijkheid. Ik geloof dat de internationale solidariteit daarin een rol kan spelen. Het Cubaanse volk zegt wel eens dat niemand zich druk maakt om hen. Moeder Theresa zei eens, dat dat het ergste is wat met een mens kan gebeuren: je alleen voelen. **We vragen dus aan onze broeders die ons steunen vanuit het buitenland: maak alsjeblieft meer lawaai.**

Voor mij begint ook een nieuwe periode van strijd. Voor de anderen die nog gevangen zitten. Mijn werk als vakbondsleider is nooit af, ik blijf iedereen helpen die het nodig heeft.

Vanuit hier in Spanje kunnen we mogelijk die hulp bieden.

En ik wil graag leren van andere vakbonden. Dus eigenlijk heeft de Cubaanse regering me een gunst bewezen, al zou ik vroeger nooit gedacht hebben aan een leven in ballingschap. Ik gebruik graag de woorden van apostel Paulus in 2 Korintiërs 6:4: 'Bij alles wat wij doen, willen wij laten blijken dat wij echte dienaren van God zijn. Wij verdragen geduldig allerlei pijn en moeite ter wille van de Heer'. En ik zeg dit met een positieve geest in de liefde voor de Heer en in liefde voor alle naasten. ¡Que Dios te bendiga! Dat God je zegene!'

Soms weet ik niet of ik slaap of denk. Ik zie mezelf in mijn huis, samen met de mijnen. Ik hoor zelfs de stemmen van mijn echtgenote en mijn kinderen. Het gelach van mijn kleinkinderen, het geblaf van mijn hondjes. Maar ik erken dat dit slechts korte momentopnames zijn, die plotseling als sterren aan de hemel verschijnen. Ik probeer ze vast te houden als een waardevolle herinnering. Dit is de werkelijke beproeving van het zijn van een gevangene.

Rabiatou Sera Diallo. Een kleine Afrikaanse vrouw. Een mooie vrouw. Wie haar ontmoet, raakt onder de indruk. Want haar gezichtsuitdrukking verraadt haar kracht. Haar doorzettingsvermogen. In 2006 is zij dan ook niet voor niets door het CNV verkozen tot Wereldvrouw. Deze 56-jarige vakbondsleidster uit het West-Afrikaanse Guinee zette al op jonge leeftijd haar eigen leven opzij voor haar strijd tegen de ongelijkheid tussen vrouwen en mannen in haar land. Tot op de dag van vandaag is zij door deze strijd haar eigen leven niet zeker. Toch geeft ze haar droom nooit op.

Rabiatou Sera Diallo

Rabiatou Sera Diallo (56) uit Guinee is algemeen secretaris van de vakbond CNTG en in 2008 vice-voorzitter van de ILO (Internationale Arbeidsorganisatie). Ze is weduwe en moeder van zeven kinderen.

‘Mij is onthuld dat God de enige God is, die hemel en aarde, leven en dood heeft geschapen. Wie dus zijn Heer wil ontmoeten, moet goede daden verrichten’

• 'De autoriteiten van Guinee zeggen, dat ik het land in brand steek. Maar als ik vuur maak, dan doe ik dat alleen onder de kookpot; nooit in mijn land. Mijn strijd is die van sociale vooruitgang. Tegen de onrechtvaardigheid waar jongeren en vrouwen onder lijden. Ik wil de meest kansarmen helpen. Dat is mijn sterkste kant. Ik wil de problemen van vrouwen dagelijks aanvoelen en met hen praten. Ook al kan ik de problemen niet altijd oplossen, mijn deur is nooit gesloten.

Dit gevoel van rechtvaardigheid kreeg ik toen ik jong was. Ik was de enige dochter van mijn moeder. Ik moest naar de beroepsschool voor directie-secretaresse, waar ik een beurs kreeg om naar Italië te gaan. Omdat het niet goed ging met mijn moeder, ben ik in Guinee gebleven. Mijn moeder wilde naar Mekka en ik ben toen gaan werken om voor haar die reis bij elkaar te sparen. Als directiesecretaresse had ik het moeilijk. Ik werd belaagd door de bazen, die hun ideeën wilden opdringen. Daar houd ik niet van. Ik nam me voor om in de rechtswereld binnen te dringen. In Guinee hoor je als vrouw op je veertiende gehuwd te zijn. Ik was nog ongehuwd en werd verstoten door mijn familie, omdat ik mijn eigen keuzes maakte. Uiteindelijk ben ik getrouwd met een Christen. Ik kan niet huwen met iemand die ik niet wil huwen. Ons trouwen was in de Verenigde Staten, thuis werd ik verstoten. Natuurlijk deed dat pijn. Maar ik probeerde de zaken van de goede kant te bekijken en niet te huilen. Ik probeerde te doen wat mijn hart mij opdroeg. Na mijn huwelijk ging ik werken als griffier bij de rechtbank en ik begon met een rechtenstudie. Geluk-

kig had ik een man die mij steunde. Toen mijn eerste kind werd geboren, is er niemand komen kijken. Of het lotsbestemming was of niet, maar juist toen kreeg mijn vader een ongeluk en moest ik hem opnemen in mijn huis. Langzaam kwam de familie weer terug. Als vanzelf kwam het weer goed.

Onderwijl ging mijn strijd door. In 1969 begon ik in de vakbeweging. De vakbond is voor mij het ideale middel. Ik vind er mezelf terug. Ik kan er zeggen wat ik wil, en vooral: ik kan er doen wat ik moet doen. Ik kom op voor de mensen die het zelf niet altijd kunnen. De strijd tegen armoede is er één die de mensen in mijn land Guinee iedere dag opnieuw moeten voeren. Mijn vakbond, de CNTG, strijdt deze strijd met hen. Het hebben van een leefbaar en rechtvaardig inkomen staat hierin centraal. Want als je het over armoedebestrijding hebt, dan is het belangrijk om vooral aandacht te hebben voor de ontwikkeling van de positie van de vrouw. In onze cultuur zijn vrouwen de kracht van de families. Zij zorgen voor de kinderen, het eten en het inkomen. En de mannen dan? Die doen weinig ja, en dat erkennen ze zelf ook.

Mijn grootste verwezenlijking is, dat ik erin ben geslaagd om door vrouwen gesteund en geliefd te zijn. Het is dankzij hun steun en solidariteit dat ik nu sta waar ik sta binnen mijn organisatie. Dat is de kracht van vrouwen. Zodra ze beseffen wat ze waard zijn, wat ze in hun mars hebben en daar samen voor willen gaan, dan is er veel mogelijk. Maar de aandacht voor gelijke rechten van mannen en vrouwen is niet altijd

een vanzelfsprekendheid. Volgens de wet is het soms goed geregeld, maar in de praktijk is er vaak nog ongelijkheid. Veel mannen ervaren het ook als bedreigend dat hun vrouwen naar onze vakbondsbijeenkomsten gaan. Ik ga met die mannen in gesprek. Ik wil hen gerust stellen dat hun vrouwen niets bedreigends doen, door hen ook voor de bijeenkomsten uit te nodigen. **Het is zo ontzettend jammer dat het grote potentieel aan kennis en vaardigheden dat vrouwen hebben, niet wordt benut.**

Door deze strijd ben ik mijn leven niet zeker. Tijdens de stakingen in de jaren negentig werd ik aangehouden en heb ik twee dagen in de gevangenis gezeten. Men probeerde ook mijn huis in brand te steken. Bij een van die pogingen heb ik mijn broer verloren. Mijn moeder stierf een paar dagen later en mijn vader kort daarna. Die tijd was net een donkere tunnel waar je niet meer uitkomt. Ik heb toen getwijfeld of ik er niet beter mee kon stoppen. Er kwamen veel mensen op bezoek om mij ervan te overtuigen door te gaan. Daarom ging ik door, maar de moeilijkheden hielden ook daarna niet op. **Nog steeds ben ik continu in gevaar. Ik wissel bijna iedere week van telefoonnummer.**

Bij de massale protesten van begin 2007, bedoeld om verbeteringen van de levenssituatie in Guinee op te eisen, raakten twee kogels mijn linkerscheenbeen. En een poosje geleden is een vrouw gedood, die sprekend op mij leek. Zij reed in dezelfde auto als ik, ze kreeg een ongeluk. Ik was op dat moment niet in Guinee,

maar toen ik terug kwam zeiden ze: 'God heeft jou niet bij zich gehaald, dus moet jij doodgestoken worden'. Kort daarna werd ik zwaar ziek. Ik bleek vergiftigd en raakte in een coma, maar ik werd weer beter. Nee, ik ben niet bang om steeds weer terug te keren naar mijn land. Als het lot zegt 'dit is het einde van mijn leven', dan moet het zo zijn. Ik ben niet bang voor mijzelf, wel voor mijn kinderen. Tijdens de onrust van vorig jaar durfde ik hen zelfs niet naar school te laten gaan; ze hebben het hele jaar thuis opgesloten gezeten. Toch blijf ik strijden. Ik probeer ook niet op de moeilijkheden terug te kijken. Ik doe alsof de moeilijkheden niet bestaan. **Ik heb mijn doel. Daar doe ik alles voor. God helpt mij daarbij.**

De persoon van Mohammed is voor mij een bron van inspiratie, leert mij mijn naasten lief te hebben, de armsten te helpen, ieders rechten te respecteren en rechtvaardig te zijn. Ik respecteer ook het geloof van anderen en ben niet racistisch of fanatiek. Tot mijn familie behoren katholieke en islamitische kinderen. Ik heb ook een aantal weeskinderen in mijn huis genomen en stuur ze naar school. Iedereen is vrij om het geloof van zijn overtuiging te volgen. Ik verbied niemand om naar de kerk te gaan, want ook daar spreekt men over God.

Ik heb mijn persoonlijk, huiselijk en vakbondsleven samen gebracht. Als ik er niet ben, kan ik de hulp van mijn familie inroepen. Zelfs de mannen wassen soms de kinderen. Mijn jongste zoon is ook betrokken bij de vakbeweging, de oudste twee niet. Met hen heb ik voortdurend problemen. Toen ik ziek werd, zeiden zij:

‘Wij hebben nooit een gezinsleven gehad. Onze vader is dood, en we hebben een moeder die er nooit is.’ Door dit soort dingen moet je wel eens afhaken en uitrusten. Maar als ik zou worden weggetrokken uit het vakbondsmilieu, dan zou dat voelen alsof mijn ziel verloren gaat.

Waar ik mijn kracht vandaan haal?

Positief denken. Kop op en recht

vooruit. Ik ben niet ijdel, maar ik kijk graag in de spiegel. Om mezelf in de ogen te kijken. Zolang ik dicht bij mijn overtuiging leef en eerlijk blijf tegenover mezelf, kan ik altijd in de spiegel kijken. En kan ik iedereen de hand blijven geven. Mijn kracht komt ook van de mensen. In 2005 organiseerden we een waarschuwingsstaking om de regering op de slechte situatie te wijzen. De voedselprijzen waren in korte tijd enorm gestegen, terwijl de lonen niet omhoog gingen. Het hele leven in Guinee lag 48 uur lang stil. Zelfs de bedelaars gingen naar het ministerie om voor een betere situatie te strijden. Er was niets meer op straat.

De melkverkoper zei: ‘Ik heb Rabiadou nog niet op de radio gehoord, dus ik verkoop niets’. Als ik zoiets zie, kun je de moed niet verliezen. Je weet ook niet wat het voor mij heeft betekend om verkozen te worden tot Wereldvrouw. Ik werd gelauwerd door een land dat niet eens in Afrika ligt. Het prijzengeld heb ik gebruikt voor mijn missie.

Mijn droom is, dat de vrouwen in Guinee hun rechten terugkrijgen. Dat zij geluk mogen kennen in hun gezin en in hun dagelijks leven. Dat zij hun kinderen naar school kunnen sturen, dat ze toegang hebben tot schoon drinkwater en gezondheidszorg. Dat zijn alle dingen die ik de vrouwen in mijn land toewens. Ik ben optimistisch over de toekomst. Vrouwen zijn vechters. **Ik heb er vertrouwen in, dat er na mij anderen opstaan die het voortouw gaan nemen.** Het geloof in God maakt de mens zachter, bedachtzamer, wijzer en dienstbaarder naar de maatschappij. God, wij zijn geheel de jouwe.’

Vraag wezen en ouderen die niet in hun levensbehoeften kunnen voorzien, hoe het met hen is. Dit is een zware last voor leiders. Gerechtigheid is altijd zwaar. Maar Allah verlicht de last van hen die zeker, in hun streven naar een beloning in een volgend leven, bij neerleggen dat ze deze last moeten dragen en die geloven in de goddelijke beloften.

Besteed een deel van je tijd aan het aanhoren van arbeiders. Want zij zijn de bron van goederen en de winsten die zij van verre brengen over land, over zee, over de vlakten en de bergen. Zij zijn degenen die de mensen datgene brengen, wat ze niet kunnen krijgen. Dit brengt je zeker een duurzame vrede en een vervulde belofte.

Een grap met een baard.
'Ik ben dol op werk. Ik kan
er uren naar kijken!' Voor
CNV-voorzitter René Paas
is het waar. Hij vindt het
geweldig om te zien hoe
mensen gegrepen zijn door
hun werk. Om te zien wat ze
drijft. Om te luisteren hoe
ze erover praten. De banner
'René zoekt werk' op de
website van het CNV is dan
ook vooral een cadeau aan
hemzelf. Een manier om te
bepalen wat echt telt in het
werk van zijn leden.

René Paas

René Paas (41) is voorzitter van de CNV Vakcentrale, getrouwd en vader van drie kinderen.

‘Ik zit niet snel om woorden verlegen. Maar als ik moet zeggen wat ik geloof, wordt het ongemakkelijk. Het is meer een gevoel. Maar het is makkelijk aan te boren’

• - 'Steeds opnieuw valt het me op: mensen hebben maar een klein vonkje nodig om gepassioneerd over hun werk te praten. In Barneveld sprak ik de makers van de 'Rolls Royce onder de eiersortermachines'. Ze troonden me mee naar de schatkamer van het bedrijf: de kluis waar de gietvormen staan. Verwachtingsvol keken ze naar me, toen ik er een mocht vasthouden. Als een baby lag de matrijs op mijn arm. Werk, ik kan er uren naar kijken.

Ik sprak bij de offsetmachine met de drukker. Hij kon me precies vertellen wat de zorgen van zijn directie zijn. Hij wist zeker dat de drukkerij het zou overleven. Maar ik voelde ook het verdriet van de ondernemingsraad van de bloemenveiling waar het te warm was voor de bloemen en te koud voor de mensen. 'We begrijpen niet waar de directie mee bezig is'.

Niet snel vergeet ik die keer, dat een verstandelijk gehandicapte man in Groningen me voordeed hoe je een potplant moet poten. Zelden ontving een klein plantje meer toewijding. De banner 'René zoekt werk' bracht me op de koffie bij ambtenaren, in de surveillancewagen bij de politie, als conducteur in een trein en bij de mannen en vrouwen van staal in IJmuiden. En ik deed nog veel meer. Steevast kom ik vrolijk terug van zulke bezoeken. De mensen die me uitnodigen zijn trots op hun werk. Ze stralen als ze het me laten zien. Maar er gebeurt meer: ik straal ook. Ik voel me in vertrouwen genomen. Ik deel in hun geheim. Na afloop weet ik heel aardig wat goed gaat en wat beter kan.

Natuurlijk. Het hoort niet bij de grote, gewichtige dingen die vakbondsvoorzitters doen. Maar het gaat over aandacht en vertrouwen. Het helpt me om te zien voor wie ik dit werk doe. Waarmee we ons nuttig kunnen maken.

Op dezelfde manier bewaar ik geweldige herinneringen aan de avond over loonstrookjes in Zwolle. Nu alweer twee jaar geleden. De zaal was vol leden die ongerust waren over wat er met hun inkomen gebeurde. Eerlijk gezegd hadden we zelf die onrust ook veroorzaakt. Er was die jaarwisseling geweldig veel veranderd. En professionele salaris-administrateurs gaven winstwaarschuwingen af. Ik heb groot respect voor de CNV-kaderleden en bestuurders die rustig en professioneel uitlegden wat er allemaal op het loonstrookje staat. En die erin slaagden om ongerustheid weg te nemen. Zo win je vertrouwen. De zaal ontspande. Die avond ging ik met de trein naar Groningen. Diep gelukkig dat ik werk bij een club die wat betekent voor zijn leden.

Hetzelfde gevoel krijg ik altijd als ik een belastingzitting bezoek. Vorig jaar zag ik hoe een mevrouw een kleur van blijdschap kreeg toen een vrijwilliger haar voorlas wat ze van de belastingen ging terugkrijgen. 'Da's veel meer dan vorig jaar', zei ze opgetogen. 'Maar toen had ik ook niks gedaan met mijn lijfrente!'. Daar doen ze het voor, de vele vrijwilligers die samen elk jaar tienduizenden belastingbiljetten invullen. En daar doe ik het ook een beetje voor. Van betekenis zijn...

De wereld een beetje beter maken. Dat raakt bij mij - zoals vast bij veel meer mensen - aan mijn diepste overtuiging. Veel mensen hebben een verkeerd beeld van calvinisten. Een woord als 'roeping' klinkt zo zwaar. Het wekt associaties met Samuel in de tempel en Mozes bij de brandende braamstruik. Maar het is de kern. Roeping: dat je je thuis voelt in je taak. En dat je daar ook energie van krijgt. Als het goed gaat, heb ik dat met mijn werk.

Dat religieuze besef kan ik moeilijk onder woorden brengen. Ik zit niet snel om woorden verlegen, maar als ik moet zeggen wat ik geloof, wordt het ongemakkelijk. Het is meer een gevoel. Maar het is makkelijk aan te boren. Het zit in muziek van Bach. Het zit in gesprekken met kinderen. Ik vind het mooi om ze te vertellen over God die geen autoriteit op afstand is. Maar heel dichtbij: 'De geboden die ik U vandaag heb gegeven, zijn niet te zwaar voor U en liggen niet buiten Uw bereik.'

Mijn geloof zit ook in mijn werk. Het zit in al die momenten waarop je proeft dat er iets authentieks in zit. In de tranen van Rita, toen ze bij de laatste kerstviering in het 'oude' CNV-gebouw aan de Ravellaan in Utrecht vertelde over haar mislukte missie naar Cuba. En over het onrecht dat vakbondsmensen daar wordt aangedaan. Maar bijvoorbeeld ook in de vrolijkheid van de vakbondsvrouwen die ik sprak op het dakterras in Lomé. Ze waren de trekkers van kleine projectjes waarbij het CNV is betrokken. Microkrediet voor brom-

taxi's of naaisters. En scholing, heel veel scholing. Als ik Frans spreek, ben ik zelf ook benieuwd of er uitkomt wat ik wil zeggen. Zeker aan het eind van een lange dag. Toen ik afscheid wilde nemen, zei ik 'als er hoop is voor de wereld, dan komt het door de vrouwen'. Gejuich op het dakterras. Stomverbaasd luisterde ik naar de enthousiaste reacties op mijn halve grap. Zei ik iets gek?

Nee. Maar wel iets bijzonders. Ik uitte respect. In Afrika is dat nog dun gezaaid. Toen het CNV een 'Wereldvrouw' aanwees, werd dat niet voor niets een Afrikaanse: Rabiadou Sera Diallo uit Guinee. **Wat Afrikaanse vrouwen doen, ervaar ik als een les in bescheidenheid. We bieden een beetje ondersteuning.** Soms gaat dat goed. Soms ook niet. Het is vallen en opstaan. Maar als de geboden mogelijkheden ook worden benut, dan ligt het steevast aan de vrouwen. Niks ten nadele van mijn seksegenoten natuurlijk. De grote verhalen worden haast altijd verteld door mannen. Maar de vrouwen houden de boel bij elkaar. Ik kwam terug met een diep respect voor Afrikaanse vrouwen. En opnieuw met die geladenheid: hier zijn we heel gericht bezig om via hen de wereld een beetje beter te maken.

Successen vieren. Soms gaat het heel goed. Topsporters noemen dat de flow. Het gevoel dat alles lukt. Terwijl de kersverse kampioen nog volkomen buiten adem is, begint de journalist het diepte-interview: 'Wat ging er door je heen?'. Zelden komen er samenhangende teksten uit zo'n uitgeputte, blij topsporter. Toch is het een interessante vraag. Hoe zou schaatser

Sven Kramer zich gevoeld hebben? Ja, blij natuurlijk. 'Vandaag was de dag waarop ik sterke benen had. De dag waarop mijn techniek goed bleef tot het eind. De dag waarop mijn concurrenten het nakijken hadden.' De vraag naar de inspiratie is ook relevant bij sporters die nog geen kampioen zijn. En die het misschien ook nooit worden. Ze rijden hun dagelijkse trainingsrondjes. Ze brengen uren in het krachthonk door. Ze slijpen eindeloos aan hun schaatsen en hun techniek. Heb ik de juiste ronding? De perfecte beweging? Ze duwen tegen de pijngrens. Kampen met blessures. Waar doe je het allemaal voor?

Dat is ook de realiteit van het CNV. We zijn er voor leden. We maken werk van onze idealen. Maar het is soms ook buffelen. Je kunt het onmogelijk iedereen naar de zin maken. Ik baal er van als er niet uitkomt wat er in zit. Bij anderen, of bij mezelf. En soms maken we er in de politieke omgeving die vakbond heet, ook maar gewoon het beste van.

Op andere momenten lukt het weer heel goed. Het mooie aan mijn baan vind ik dat het een combinatie is van een belangrijke inhoud en een prachtig spel. En spelen, dat doe je echt samen. In de polder, in zaaltjes en in de krant. En als het moet ook op straat. Resultaten van het CNV zijn bijna altijd het gevolg van de inspanning van veel mensen. En als het lukt, moeten we het ook vieren. Toen het regeerakkoord onze brugbanen bevatte, hadden we taart. Toen de staatssecretaris van Economische Zaken nog tijdens het Kamerdebat de liberaliseringsplannen voor de post een tijdje op ijs zette, was dat fantastisch, na een

koude manifestatie in de regen op het Plein in Den Haag. En toen het kabinet een halve week voor de aangekondigde acties op de Rotterdamse Coolingsingel zijn ontslagplannen introk, vierden we dat uitbundig. Opnieuw gebak. En radiospotjes voor heel Nederland. Het was opnieuw het resultaat van heel veel werk van heel veel mensen. Dat is de kracht van een club als het CNV.

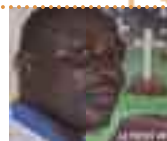
En als dat goed lukt, dan maakt het indruk. Nooit door de acties alleen. Altijd ook, doordat veel partijgangers eigenlijk weten dat we het juiste standpunt vertegenwoordigen. Dat we werk maken van hun idealen.

Die idealen zijn bij het CNV altijd af te stoffen. In een enkele opmerking bij de koffiemachine. In de reacties op mijn weblog. Op de momenten dat het spannend wordt en iemand het licht aan doet: zich net op tijd herinnert waarvoor we eigenlijk bestaan. Voor belangenbehartiging, maar nooit plat. En altijd met zicht op het grote ideaal dat we in onze naam meedragen. Dat is mijn definitie van een mooie club.

Het vertrouwen dat ik heb gekregen, ontroert en raakt me. Het geeft me de energie om het zo goed mogelijk te doen. Ik koester het t-shirt van het Flevofestival. Ik draag het nooit dus het blijft mooi. Maar de tekst geeft het gevoel goed weer: **Thank God It's Monday!** Niet elke week, maar heel vaak wel.'

De mannen vertellen de belangrijke verhalen. Maar vrouwen redden het continent. Ze praten niet zo hard als de mannen. Maar als je beter kijkt, zie je dat zij het zware werk doen. Wie organiseert het water? Het eten? Wie zorgt dat het hele gezin er onberispelijk bij loopt? Wie draagt kinderen die nog niet kunnen lopen? Wie werkt op het land? Wie zorgt voor het gezin, ook als de vader van de kinderen zijn verantwoordelijkheid wat soepel opvat? Vrouwen leveren een formidabele bijdrage. Zij staan hun mannetje als het aankomt op verbetering van de omstandigheden. Zij dragen de bond.

(mijn)

hoop

Oumou Ba

UIT+++ DAKAR, SENEGAL+++++

LEEFTIJD+++34+++++

FUNCTIE+++ FABRIEKSMEDEWERKSTER+++++

UUR PER WEEK+++40+++++

SALARIS PER MAAND+++125 EURO+++++

Oumou Ba is getrouwd, moeder van zeven kinderen (drie meisjes, vier jongens).

Oumou is nooit naar school geweest, maar werkt toch al achttien jaar als gespecialiseerd fabrieksmedewerkster.

‘Toen ik begon met werken, was ik inpakster.

Tegenwoordig ben ik allround en werk ik op alle afdelingen van de fabriek. Mijn maandsalaris bedraagt 125 euro. Iedere maand kom ik tekort, daarom moet ik bijverdienen met kleine straathandeltjes. Met mijn salaris zorg ik voor de kinderen en hun schoolgeld. Mijn man werkt parttime. **Voor mij betekent werken eigenwaarde.** Het is de bescherming van mijn persoonlijkheid en zelfstandigheid. Het geeft mij aanzien in de maatschappij. Ik heb er altijd van gedroomd om een goede handelsvrouw te worden. Eén keer ben ik ontslagen, vanwege mijn werk voor de vakbond. Omdat mijn collega’s vertrouwen in mij hadden en door het optreden van de bond, mocht ik weer terugkomen. **Ik ben trots op mijzelf.**

Ondanks de moeilijkheden blijf ik hopen dat er op een dag iets zal veranderen.’

Alain Coly

UIT+++ DAKAR, SENEGAL+++++

LEEFTIJD+++29+++++

FUNCTIE+++FABRIEKSMEDEWERKER+++++

UUR PER WEEK+++48+++++

SALARIS PER MAAND+++140 EURO+++++

Alain Coly is getrouwd en vader van vier kinderen (twee meisjes en twee jongens). Alain is onlangs uitgeroepen tot beste werknemer van zijn fabriek.

‘Ik kom uit een arm gezin. Mijn vader is landbouwer en heeft vier vrouwen en 22 kinderen. We zijn streng opgevoed, met christelijke waarden. Alcoholgebruik was bij ons strikt verboden. Door geldgebrek heb ik niet verder kunnen leren. Ik ben naar Dakar gegaan om werk te zoeken en om mijn familie te kunnen helpen. Ik bedien nu al drie jaar een machine die rollen plastic maakt voor de productie van zakjes. Daarvoor was ik inpakker. Ik werk 48 uur per week voor gemiddeld 35 euro. Dat is niet genoeg voor mijn levensonderhoud en voor dat van mijn familie. Mijn vrouw werkt in de huishouding om bij te verdienen. **Werken is voor mij het belangrijkste in het leven. Het geeft mij waardigheid, trots en zelfstandigheid.** Ook al is mijn salaris niet genoeg, ik ben trots op mijn werk. Ik houd ervan en vind de sfeer met mijn collega’s heel fijn. Toen ik werkloos was, hadden de mensen geen aandacht voor mij. De maatschappij liet mij links liggen. Ik was een extra last voor mijn ouders, maar nu hebben mijn ouders en collega’s eerbied voor me. Ik ben een optimist, ondanks de dagelijkse zorgen. Maar zolang er leven is, is er hoop.’

Akpé Georgine Adjamah

UIT+++LOMÉ, TOGO+++++

LEEFTIJD+++54+++++

FUNCTIE+++VROEDVROUW+++++

UUR PER WEEK+++40+++++

SALARIS PER MAAND+++215 EURO+++++

Akpé Georgine Adjamah is getrouwd en moeder van vier kinderen. Akpé komt uit een eenvoudig gezin van tien kinderen en is vroedvrouw.

‘Mijn salaris is een schijntje vergeleken met mijn uitgaven, vooral omdat mijn man al met pensioen is en de kinderen nog op school zitten of studeren. Binnenkort ga ik ook met pensioen, maar ik heb nooit geld opzij kunnen leggen. Dus ik moet dan leven van wat ik krijg van mijn werkgever. Toen mijn vader overleed, moest ik van school om in Togo de opleiding tot vroedvrouw te volgen. In de tweede klas wist ik dat ik dit ook graag wilde worden. Werken is voor mij een middel om brood op de plank te krijgen. Mijn motivatie haal ik uit de bemoediging en complimenten van mijn meerderen en klanten. Ik ben gelukkig als zwangere vrouwen die net zijn bevallen, tevreden zijn over mijn werk. Ondanks mijn lage salaris, heb ik altijd van mijn werk gehouden. Geluk is voor mij tevredenheid, vreugde, van binnenuit en van buitenaf.’

Ayao Gbanjou

UIT+++ LOMÉ, TOGO ++++++

LEEFTIJD+++39 ++++++

FUNCTIE+++WINKELEIGENAAR ++++++

UUR PER WEEK+++72 ++++++

SALARIS PER MAAND+++30 EURO ++++++

Ayao Gbandjou is getrouwd en vader van drie kinderen. Ayao heeft een eigen winkel in bouwmaterialen.

‘Toen ik nog op school zat, werkte ik al als ambulante schoenenpoetser. Van het geld kocht ik schoolspullen. Dat was een moeilijke tijd. Ik wil niet dat mijn kinderen zo’n tijd meemaken als ik in mijn jeugd. In 1984 ben ik gestopt met school en ging ik in de verkoop van bouwmaterialen. Dat doe ik tot op de dag van vandaag. Ik werk nu 72 uur per week in mijn eigen onderneming. Mijn loon is bij lange na niet genoeg om in het levensonderhoud te voorzien. Gelukkig werkt mijn vrouw ook. Nee, tevreden over mijn situatie ben ik niet. Er klopt iets niet. Geluk zit ’m in het kunnen zorgen voor de elementaire levensbehoeften van je familie, voor fatsoenlijk onderdak, sociale bescherming, vrede en een goede gezondheid. Daar zorgt werk voor. Ik geloof dat je bepaalde zaken kunt veranderen. Ik hoop dat deze veranderingen leiden tot betere leefomstandigheden van alle arbeiders. Mijn doel is om mijn kameraden te helpen om verder te komen. Daarom zit ik ook bij de vakbond. Ik kom op voor de rechten van anderen, zelfs al heb ik geen salaris.’

Moula Bux

UIT+++ KHAIRPUR, PAKISTAN++++++
LEEFTIJD+++34++++++
FUNCTIE+++BOUWVAKKER++++++
UUR PER WEEK+++63++++++
SALARIS PER MAAND+++76 EURO++++++

**Moula Bux is getrouwd en werkzaam als
bouwvakker in de informele aannemerij.
Moula heeft geen opleiding gevolgd.**

‘Ik ben opgegroeid in armoede. Mijn ouders werkten op het land en zelf werk ik al tien jaar in de bouw. Ik werk zo’n 63 uur in de week, dat levert me zo’n 19 euro op. Nee, dat is zeker niet genoeg om van te kunnen leven. We zijn niet verzekerd voor onze ziektekosten. Als we ziek worden, moeten we naar het staatsziekenhuis. Voor pensioen spaar ik ook niet.

Vroeger wilde ik graag op het land werken. Maar je verdient er zo weinig mee, dat ik er geen interesse meer in heb. Mijn vrouw werkt wel in de agrarische sector. Werk is voor mij werk. Mijn enige motivatie is dat ik betaald krijg. Ik houd het uit door lol te maken met mijn collega’s. Zonder hen zou ik het werk nooit kunnen doen.

Wel probeer ik een goede en gedreven werknemer te zijn. Maar het is moeilijk. Zwaar werk en weinig loon. In de informele sector heb je geen rechten. Daar zou de vakbond iets aan moeten doen. Ik heb er vertrouwen in. Ik leef, omdat ik hoop heb. Zonder liefde is de mens niet compleet. Op dit moment probeer ik te overleven, voor mijzelf en mijn familie. Mijn toekomst is gebaseerd op hoop en hard werken.’

Alice Riaz David

UIT+++ KARACHI, PAKISTAN+++++

LEEFTIJD+++54+++++

FUNCTIE+++VERPLEEGSTER+++++

UUR PER WEEK+++36+++++

SALARIS PER MAAND+++180 EURO+++++

Alice Riaz David is getrouwd en heeft vier volwassen kinderen (twee zonen en twee dochters). Alice werkt al 29 jaar als verpleegster.

‘Het mooiste moment in mijn leven was mijn promotie tot senior verpleegster. Ik ben een gelukkig mens. Telkens als een patiënt geneest, ben ik gelukkig. Ik houd erg veel van mijn werk. Ik vind het net zo belangrijk als andere verantwoordelijkheden die je hebt in je leven. **Mijn collega’s behandel ik als mijn familie.** Een goede werkomgeving is voor mij belangrijk, maar ook de liefde en aandacht voor patiënten. Ik werk met hart en ziel om hen te dienen, zoveel als ik kan. Natuurlijk zijn er ook moeilijke dingen. Je komt armoede tegen en als de administratie in het ziekenhuis niet wil meewerken, is dat vervelend. Ik weet wat armoede is. Ik ben erin opgegroeid, al heb ik wel kunnen studeren. Nu werk ik 36 uur per week en verdien daarmee 45 euro. Dat is niet genoeg om van te leven, maar ik houd van mijn werk. Steeds als ik mijn salaris krijg, tijdens de verjaardagen van mijn man, kinderen en mijzelf en tijdens vakanties voel ik geluk. Hoop hebben en houden is voor mij een belangrijk onderdeel van mijn leven.’

João Magalhães Sobrino

UIT+++OSASCO, BRAZILIË+++++

LEEFTIJD+++55+++++

FUNCTIE:++VRACHTWAGENCHAUFFEUR+++++

UUR PER WEEK+++50+++++

SALARIS PER MAAND+++220-285 EURO+++++

João Magalhães Sobrino is getrouwd en vader van een 20-jarige dochter. João werkt als zelfstandig vrachtwagenchauffeur.

‘Tussen 1984 en 2000 was ik telefoonmonteur en vrachtwagenchauffeur. Nu ben ik gepensioneerd, maar om een aanvulling te hebben op mijn uitkering werk ik nog wel als zelfstandig vrachtwagenchauffeur. Het is niet het beroep waarvoor ik ben opgeleid, maar het bevalt me omdat ik steeds op andere plekken kom. Omdat het informeel werk is, werk ik wel vijftig uur per week. We worden per vracht betaald, mijn maandsalaris schommelt tussen de 220 en 285 euro. Het onderhoud van de vrachtwagen en brandstof moet ik zelf betalen. Het is soms moeilijk om in de basisbehoeften te voorzien. Mijn dochter studeert aan de universiteit. Ze loopt nu stage en verdient daarmee 160 euro per maand. Mijn gezin komt op de eerste plaats, dan volgt het werk omdat ik dat nodig heb om mijn gezin te onderhouden. Veel zaken hebben mijn leven bepaald, zoals armoede. Al op mijn achtste werkte ik op het land van mijn ouders. Elk jaar dat ik ouder werd, moest ik harder werken. Ik zie de toekomst steeds moeilijker in, zeker het toetreden tot de arbeidsmarkt. Er wordt tegenwoordig veel meer geëist in vergelijking met vroeger.’

Patricio Saravia Cuevas

UIT+++ SAO PAULO, BRAZILIË+++++

LEEFTIJD+++55+++++

FUNCTIE+++ HOOFD TECHNISCHE DIENST+++++

UUR PER WEEK+++54+++++

SALARIS PER MAAND+++320 EURO+++++

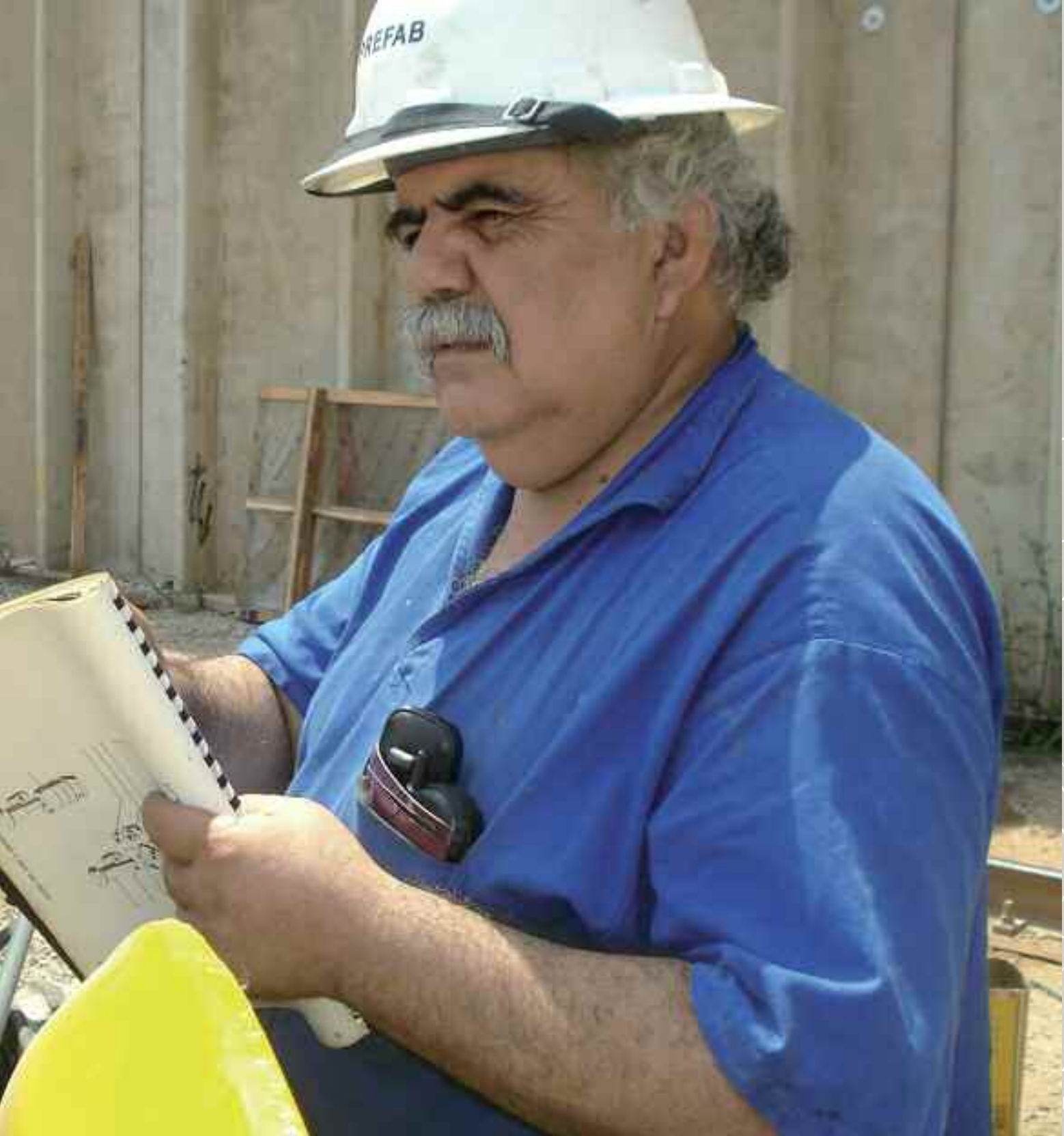
Patricio Froilan Saravia Cuevas is getrouwd en heeft twee kinderen en één kleinkind. Patricio werkt als Hoofd Technische Dienst.

‘Toen ik veertien was, ben ik begonnen als hulp in de werkplaats bij een Mercedes Benz dealer en bij een bedrijf in elektrische auto’s. In 1976 rondde ik mijn opleiding aan de Technische Universiteit af en toen ben ik gaan werken als Hoofd Technische Dienst. Auto’s en motoren interesseren me al van kinds af aan, dus het werk past bij mij. De weken zijn lang, wel 54 uur. Daarvan zijn er tien overuren. Ik verdien 80 euro per week, dat is niet genoeg voor mijn gezin. Toch werk ik graag. Ik moet de kosten van mijn gezin en huis betalen, maar mijn werk geeft mij ook persoonlijke voldoening. Ik voel me goed als het me lukt om problemen op te lossen en mijn collega’s te helpen.

Ik ben voor mijn collega’s een collega, maar ik behandel ze ook als een vriend. Ik ben erg humaan ingesteld. Toen ik mijn eerste motor van een bestelwagen Chevrolet c-10 benzine helemaal had gereviseerd en hij bij de eerste poging startte, was dat een echt hoogtepunt. Het gaf me een enorme voldoening, alsof het mijn eerste kind was.

Ja, ik ben gelukkig, erg gelukkig.’

Valdejane Borges da Silva

UIT+++ CIUDADES DE PISCIS, BRAZILIË+++++

LEEFTIJD+++34+++++

FUNCTIE+++KANTOORMEDEWERKER+++++

UUR PER WEEK+++44+++++

SALARIS PER MAAND+++360 EURO+++++

Valdejane is getrouwd en vader van een dochter. Hij is opgegroeid op het platteland, maar na aankomst in de grote stad kwam hij terecht op de afdeling Personeelszaken.

‘Mijn kinderjaren waren ellendig. We woonden ver van de stad en mijn familie had niet de middelen om schoolmateriaal voor me te betalen en om me in de stad te laten wonen. Maar ik heb doorgezet en alle obstakels overwonnen. Sinds 2000 werk ik op de afdeling Personeelszaken, daarvoor was ik loopjongen op een kantoor en heb ik als meubelverkoper gewerkt. De salarissen in Brazilië zijn in mijn ogen schandalig. Het is onvoldoende om fatsoenlijk van te leven en de belangrijkste zaken te bekostigen. Menswaardig werk betekent voor mij werken met het doel professioneel te groeien en een goed salaris te ontvangen. Maar ook om een levensverzekering te kunnen betalen en goed te kunnen eten. Erkenning voor m’n werk, medische verzorging en een goede relatie tussen werkgevers en werknemers vind ik belangrijk. Helaas is dat vaak niet de realiteit. Wat mij het meeste inspireert, is de hartelijkheid van mijn collega’s. Ik zie de toekomst als iets wat veel moeite gaat kosten, maar ik hoop al mijn dromen te kunnen verwezenlijken en mijn familie alle dingen te kunnen bieden die ik hen tot nu toe heb moeten onthouden. Geloof is een hoop die niet verloren mag gaan.’

José Erenildo Ferreira

UIT+++SAO PAULO, BRAZILIË+++++

LEEFTIJD+++30+++++

FUNCTIE+++METSelaar+++++

UUR PER WEEK+++44+++++

SALARIS PER MAAND+++200 EURO+++++

José Erenildo Ferreira da Silva is getrouwd en werkt als metselaar. Hij is bezig om uitvoerder te worden.

‘Ik heb het basisonderwijs tot en met de derde klas gevolgd. Daarna ben ik gaan werken. Eerst in de landbouw en daarna was ik metselaarsknecht. Nu ben ik metselaar, zonder dat ik ooit diploma’s heb gehaald. Ik doe mijn werk met liefde. Werk is fundamenteel, om te voorzien in het levensonderhoud. Ik werk 44 uur per week en verdien daarmee 50 euro. Dat is net genoeg, wij leven heel bescheiden. Vroeger wilde ik graag zanger worden, maar het leven kan heel anders verlopen. Het feit dat ik werk op een plaats die mij de kans geeft om te handelen en die me kameraadschap biedt, motiveert mij. Ook het feit dat ik besta en dat ik nuttig ben voor de samenleving, inspireert en motiveert mij. Ondanks de armoede in mijn kinderjaren ben ik de persoon geworden die ik vandaag ben: een goedaardig en fatsoenlijk mens.’

Milana Sefkerinac

UIT+++ PANCEVO, SERVIË+++++++
LEEFTIJD+++25+++++++
FUNCTIE+++VERKOOPSTER+++++++
UUR PER WEEK+++20+++++++
SALARIS PER MAAND+++200 EURO+++++++

Milana Sefkerinac heeft een zus en broer en woont samen met hen bij haar ouders. Milana studeert natuurkunde en werkt 20 uur per week op een nijverheidsmarkt in Belgrado.

‘Ik maak en verkoop tekeningen op de markt. Het is niet het werk waarvoor ik geleerd heb, maar het is erg leuk om te doen. Ik verdien er zo’n 200 euro in de maand mee. Het geld is niet bedoeld om mijn familie te onderhouden, toch zie ik het als een bonus op het inkomen van mijn ouders. Werken is voor mij niet puur om te overleven. Dan zou het betekenisloos zijn. Het contact met mensen is voor mij een veel belangrijker motief. Ook het feit dat mensen mijn tekening in hun huis willen hebben, geeft mij een goed gevoel. Als werk het allerbelangrijkste in mijn leven was geweest, dan had ik al veel eerder een fulltimebaan gezocht. Toch denk ik tijdens het werk wel vaak aan wat ik met het geld kan doen. Mijn echte doel? Dat is mijn school afmaken en uiteindelijk werk zoeken dat bij mijn studie past. Mijn carrière staat nog aan het begin. Echte hoogte- en dieptepunten moeten nog komen.’

Djuro Trivunovic

UIT+++ SAJKAS, SERVIË+++++

LEEFTIJD+++49+++++

FUNCTIE+++CHAUFFEUR+++++

UUR PER WEEK+++50+++++

SALARIS PER MAAND+++480 EURO+++++

Djuro Trivunovic is getrouwd en vader van twee opgroeiende kinderen. Hij studeerde werktuigbouwkunde en werkte vijf jaar lang als ingenieur, tegenwoordig als chauffeur.

‘Een aantal jaar geleden heb ik mij laten omscholen tot professioneel vrachtwagenchauffeur. Toen ik kind was, wilde ik al chauffeur worden. Ik werk nu bij een wegenbouwbedrijf. Dat werk geeft mij plezier. Ik heb veel contact met mijn collega’s, het is afwisselend en ik kom overal. Het enige minpunt zijn de lange dagen; in de zomer werk ik gemiddeld tien uur per dag. In de winter minder, dan hangt dat vaak van het weer af. Ik verdien 120 euro per week. Samen met de opbrengsten van mijn eigen stukje land is dat genoeg voor ons levensonderhoud. Ik ben er trots op dat ik mijn kinderen goed kan laten studeren. Zij zijn goede en eerlijke personen geworden.

Of werk mijn persoonlijkheid beïnvloedt? Nee, dat denk ik niet. Wel vind ik het belangrijk dat ik in een baan tevreden ben over mijn inkomen. Daar heeft de vakbond een rol in te vervullen. Juridische service is ook belangrijk. Ik heb vertrouwen in mijn vakbond, maar dat blijkt ook wel uit mijn lange lidmaatschapsduur: 23 jaar inmiddels. Ik geloof in mijzelf en in mijn familie, dat is het allerbelangrijkste. Het is een goede basis voor een zekere toekomst.’

Over de hele wereld werken 2,8 miljard mensen voor een loon van minder dan 2 dollar (1,5 euro) per dag. 520 miljoen werkenden leven met minder dan 1 dollar per dag ++++++ Meer dan de helft van de wereldbevolking heeft geen enkele vorm van sociale zekerheid. Europa besteedt 25 procent van het Bruto Nationaal Product aan sociale zekerheid, in Afrika is dat amper 4,3 procent ++++++ In 'zwart Afrika' werken negen op de tien mensen 'informeel': zij hebben geen contract, geen vast loon, geen sociale zekerheid. In Latijns-Amerika werkt gemiddeld 50 procent van de werkenden 'informeel'. Alleen al in Mexico-stad kun je met alle straatverkopers een rij vormen van 210 kilometer. Over heel de wereld werken 211 miljoen kinderen 'informeel', buiten de wet +++ De helft van alle werkenden ter wereld moet het vandaag doen zonder het basisrecht van 'vrijheid van vakbondsorganisatie'.

(mijn)

liefde

Veertig jaar christelijk vakbondswerk 'in den ginder'. Daarvoor staat CNV Internationaal. Toch zijn die veertig jaar niet zomaar voorbij gegaan. Elke stap is volgens Gerrit Pruim, medewerker van het eerste uur, welbewust gezet. Van het echte zendingswerk in de jaren zestig tot internationale solidariteit 'pur sang' aan het begin van de 21e eeuw. Maar altijd vanuit de gedachte dat internationale betrokkenheid fundamenteel onderdeel uitmaakt van het Christelijk Nationaal Vakverbond. Immers: 'Zonder dit werk zou het CNV een egoïstische club zijn.'

40 Jaar CNV Internationaal

Gerrit Pruim (62) werkte van 1980 tot 2006 bij het CNV. Eerst bij CNV Jongeren, daarna als secretaris van CNV Actie Kom Over. Later werd hij Internationaal Secretaris en Bestuursadviseur bij CNV Internationaal.

‘Het CNV is geen egoïstische club. Wij zijn gelukkig niet alleen met onszelf bezig. Er is bij Nederlanders een duidelijk besef dat wij verder moeten kijken dan onszelf. Dat besef wordt weerspiegeld in het CNV’

• Gerrit Pruim blikt terug op een rijk verleden met CNV Internationaal. Hoewel hij niet letterlijk aan de wieg staat van het ontstaan van de – toen nog – CNV Actie Kom Over, maakt hij het werk van de internationale afdeling van de CNV Vakcentrale wel jarenlang van dichtbij mee. Hij ontwikkelt projecten. Denkt na over de strategie. Reist de wereld over om contacten te leggen met vakbondsmensen in andere landen. Leert van hun kracht. Brengt hen in uitzichtloze situaties hoop. Dat bezorgt hem één conclusie. **‘We leven in Nederland in een onvoorstelbaar bevoorrechte situatie. Zowel qua levensstandaard – één van de rijkste landen ter wereld - als wat betreft rechtstaat. Ik hoop dat iedereen blijft beseffen dat dit alles niet vanzelf komt, maar gekoesterd en bewaard moet worden. Democratie, de rechtstaat en het poldermodel zijn ontzettend kwetsbaar en daar kun je niet genoeg je best voor blijven doen.’**

In 1967 ontstaat de CNV Actie Kom Over nadat het CNV ook daarvoor al jarenlang aandacht heeft voor collega's in andere delen van de wereld. Met CNV Actie Kom Over ontstaat echter voor het eerst een internationale afdeling binnen het CNV. Vooral in de eerste jaren kenmerkt deze afdeling zich door een zendingsdrang.

‘Ons werk is er in die tijd op gericht om de christelijke vakbeweging ook in andere continenten gestalte te geven. We zochten vooral die delen van de wereld op,

waar we als Nederland wat mee hadden; Indonesië, Canada, Suriname, Nieuw Guinea. Met hulp van Nederlanders die daar woonden, probeerden we de vak-beweging op te bouwen. We staken er geld in, gingen ernaar toe. Maar het was wel echt pionierswerk, al paste dat heel goed bij de zendingsgedachte uit die tijd.’

De naam ‘Actie Kom Over’ is dan ook niet zomaar gekozen. De naam verwijst naar bijbelvers Handelingen 16 vers 9 waarin apostel Paulus een visioen krijgt: ‘Kom over en help mij’. Pruim: ‘Paulus gaat op weg en stelt een praktische daad. Dat is waar wij als CNV ook voor staan.’

Toch krijgt de solidariteit met andere, gelijksoortige initiatieven gaandeweg de overhand van de oorspronkelijke zendingsdrang. Het CNV legt nieuwe contacten. Ook zijn er regelmatig vergaderingen met het Wereldverbond van de Arbeid (WVA), waarvan het CNV en veel andere onafhankelijke democratische vakbonden lid zijn. En het CNV neemt deel aan de Conferenties van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO).

‘Ik herinner mij uit deze tijd mooie dingen’, zegt Gerrit Pruim. ‘Ik ben met de oud-voorzitters van het CNV, Harm van der Meulen en Henk Hofstede, naar Caracas (Venezuela) geweest, voor het jubileum van CLAT (de regionale beroepsorganisatie in Latijns-Amerika). Tijdens de katholieke mis zijn deze protestantse broeders ter avondmaal gegaan. Dat is een belangrijk moment geweest. Voor CLAT, dat sterke katholieke

wortels heeft, ging hier een stukje solidariteit van uit.’ In de historie van CNV Internationaal ontpoppen Harm van der Meulen en Henk Hofstede zich tot belangrijke namen. Eerstgenoemde maakt als CNV-voorzitter ruim baan voor internationale solidariteit.

Henk Hofstede bouwt vervolgens het solidariteits-netwerk letterlijk op.

In het midden van de jaren zeventig komen ook de eerste subsidies. Twee ‘kleine stroompjes’, noemt Gerrit Pruim deze eerste aanzet. Zo is er vanuit de NCDO (Nationale Commissie voor Duurzame Ontwikkeling) geld voor bewustwordingsactiviteiten. Dat bezorgt het CNV een nieuwe taak: het ‘bewust maken’ van werknemers in Nederland van de onrechtvaardige verdeling van de welvaart in de wereld. Dit krijgt gestalte in cursussen, schrijfacties, landelijke ontmoetingsdagen en talloze publicaties. Daarnaast komt er geld voor projecten.

‘De eerste projecten waren vooral gericht op de partnerbonden van het WVA en op Suriname. Eigenlijk was de insteek van toen dezelfde als die we nog steeds hebben: we richten ons op opbouw, educatie, vormingswerk en training.’

CNV-voorzitter Henk Hofstede is grote voorstander van professionalisering. In een notitie voor de Verbondsraad (voorloper van het huidige Algemeen Bestuur van het CNV, waarin de voorzitters van alle bonden zijn vertegenwoordigd), noemt hij de professionalisering ‘zinnig voor het CNV’. Ook voor ontwikkelingslanden zou het meer opleveren. Hij staft zijn verhaal met cijfers. Het bestuur neemt zijn pleidooi

over en dat betekent: CNV Actie Kom Over krijgt officieel draagvlak van de CNV-Bonden. ‘Daarmee begon het professionaliseren van het projectenwerk’, herinnert Gerrit Pruim. Er wordt een fulltime kracht aangesteld – dat wordt Gerrit Pruim zelf – en vanuit de overheid komen er gelden beschikbaar voor vakbondspromerijen. Deze lopen via de internationale vakbeweging, het WVA, waarvan het CNV nog altijd lid is (tegenwoordig ITUC).

Aanvankelijk worden de subsidies vanuit de overheid nog toebedeeld aan het samenwerkingsverband NVV-NKV-CNV, verenigd in de Stichting Ontwikkelings Samenwerking Vakbeweging (SOSV). Het ziet er namelijk naar uit dat er één grote vakcentrale in Nederland gaat ontstaan. Maar als die niet doorgaat, groeit binnen het CNV het geluid: ‘dan moeten wij het zelf gaan doen’. Minister Jan Pronk van Ontwikkelingssamenwerking erkent de belangrijke rol die de vakbeweging in de ontwikkelingssamenwerking speelt. De vakbeweging onderscheidt zich immers van andere ontwikkelingsorganisaties, omdat het bestaat uit betalende leden en dat zorgt voor echte ‘wortels in de samenleving’. Minister Pronk zet de subsidie voort, zijn opvolgers steunen hem daarin. CNV’er Gerrit Pruim weet waarom: ‘Ontwikkelingslanden zijn vaak beginnende democratieën. Juist daar heb je een vakbeweging nodig, vanuit de gedachte: macht – tegenmacht.’

Toch blijft men wat argwanend tegenover de nieuwe 'financiële solidariteit'. Binnen het CNV houdt de scheiding tussen financiële en morele solidariteit dan ook lange tijd stand.

'Een miskennis. Want soms is geld geven het enige wat je kunt doen. Dan moet je erkennen dat je niet alle wereldproblemen kunt oplossen', aldus Gerrit Pruim. Beide vormen van solidariteit moeten ruim baan hebben, vindt Pruim. 'Al heb ik mij natuurlijk wel eens afgevraagd of onze financiële hulp niet tegenwerkt. Maak je vakbonden wereldwijd niet afhankelijk van onze hulp als je ze geld blijft geven? Toen ik dat eens aankaarte, kreeg ik van collega's uit ontwikkelingslanden als waarschuwing: 'Je moet uitkijken voor de ziekte 'projectitis'. Namelijk, dat wij alle noden direct vertalen in een project. Dat is een rake opmerking geweest. Wij moeten er in Nederland voor oppassen, dat wij de oplossingen door de mensen zelf niet verhinderen. Dat heb ik altijd onthouden, omdat het klopt. Het CNV is ook een organisatie van de mensen zelf. Opgebouwd door de mensen zelf, met hun eigen stuivers. Zo hoort dat ook in andere landen te gebeuren. Daarom kiezen wij in onze projecten voor de vorm medefinanciering. Wij betalen niet alléén, er moet óók een eigen bijdrage van de ontvangende vakbond zijn.'

Een andere belangrijke spelregel is bovendien: het versterkend bezig zijn, in plaats van plaatsvervangend.

'Het CNV moet zich ook altijd de vraag stellen: is ons geld vervangend of versterkend? Zo weten wij of we

goed bezig zijn. Al zijn er situaties, waarin je altijd moet steunen. Wij ondersteunen daarom gezinnen van vakbondsmensen die in de gevangenis zitten. Dat is belangrijk, want daarmee help je de democratie.'

De verschuiving van het zendingswerk in de jaren zestig en zeventig naar voorzichtige internationale solidariteit, krijgt in de jaren tachtig het duidelijkst vorm in Latijns-Amerika. Het CNV steunt daar de strijd tegen verschillende dictaturen. Daarna volgt er een periode van opbouw. Het CNV schiet beginnende vakbonden te hulp. De aandacht breidt zich uit naar Afrika en Azië.

'De fase van het ontstaan van politieke democratie gaat samen met het ontstaan en de opbouw van de vrije vakbeweging. Vaak is er in die landen wel iets, maar is het wel heel klein. Pas als de democratisering begint, krijgen vrije vakbonden ruimte om te groeien', weet Gerrit Pruim.

Daarom start het CNV in de jaren tachtig met zogenaamde oriënteringsprogramma's. Aanvankelijk trainen CNV-medewerkers de zwarte vakbondsmensen in Zuid-Afrika in het opzetten van een onafhankelijke vakbeweging. Zodat zij worden klaargestoomd voor de post-Apartheidperiode.

De trainingen zijn de voorbode voor nog veel meer oriënteringsprogramma's, zoals sessies met vakbondsvertegenwoordigers uit Chili, Midden-Amerika, Pakistan, Bangladesh en onder meer Zimbabwe. Samen met het vormingswerk en de educatie wordt dit de nieuwe kerntaak van CNV Actie Kom Over.

In 2002 verandert de naam CNV Actie Kom Over in CNV Internationaal. Daarmee sluit de afdeling aan op de uniforme schrijfwijze die vanaf dat moment wordt gehanteerd voor alle CNV-Bonden en diensten. Inhoudelijk verandert het werk niet.

Volgens Gerrit Pruim zijn de resultaten niet altijd te meten. ‘Je kunt ons werk vergelijken met gras. Als je er kunstmest overheen gooit, groeit het beter. Maar je kunt niet zeggen: dat is mijn sprietje. Wat je wel in ontwikkelingslanden ziet, zijn kleine sprietjes die groeien. Bijvoorbeeld Colombia. Daar is de vakcentrale uitgegroeid tot een organisatie die iets voorstelt. Maar in Bolivia is dat bijvoorbeeld nooit gelukt.’

Echte resultaten zijn ook pas na ongeveer tien jaar te meten. ‘Soms zijn het enkele ‘raddraaiers’ die een begin maken. Als er dan na verloop van jaren een organisatie staat die echt wat voorstelt, dan is dat geweldig. Je moet je dus na die tien jaar durven afvragen: is er groei, dynamiek en perspectief? Als er niets is gebeurd, moet je beslissen of je ermee doorgaat.’ Natuurlijk levert het werk wel iets wezenlijks op.

‘De contacten zijn geweldig belangrijk. Een van mijn laatste bezoeken was aan Cambodja. Bij de grote vijvers van de Angkor paleisruïnes haalden vrouwen het wier uit de vijvers. Niet meer dan 65 eurocent kregen zij voor een lange dag hard en ongezond werken. Totaal zonder rechten. Elke keer bij terugkeer in

Nederland vraag je je af waar we hier eigenlijk mee bezig zijn. Dan realiseer ik mij weer dat het een voorrecht is om in een rijk land te leven. En om een vakbeweging te hebben.’

Twee vakbondsmannen versterken bij Gerrit Pruim dat beeld. De Cubaan Pedro Pablo Álvarez, die vijf jaar gevangen zat omdat hij vakbondsmann is. En Muchtar Pakpahan, die jarenlang in Indonesië gevangen heeft gezeten.

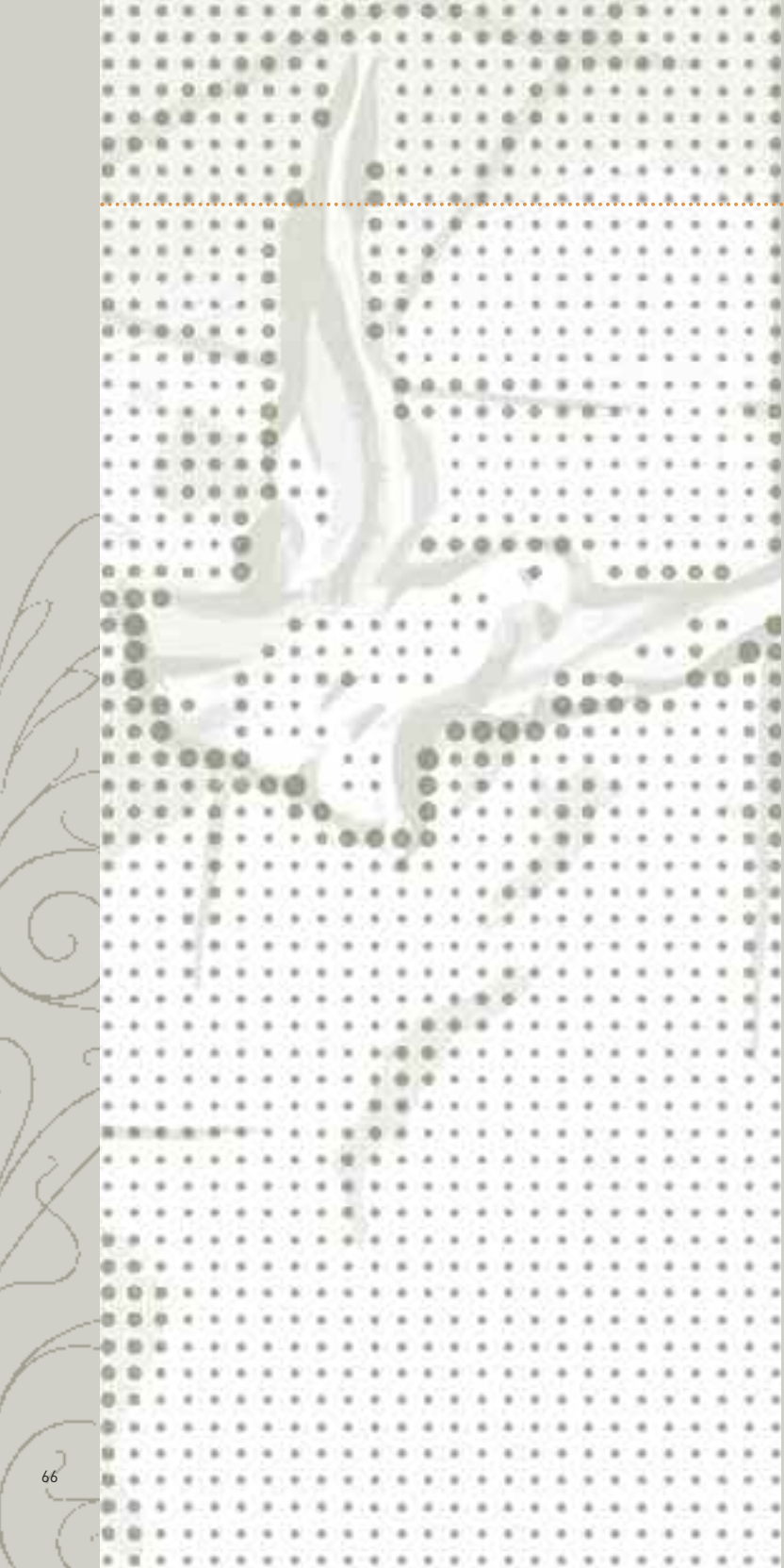
‘Dit soort vakbondsleiders hebben een houding die getuigt van veel moed. Iedereen mag weten en zien wat zij doen, terwijl zij weten dat ze daarmee een groot gevaar lopen. Ik heb Pedro Pablo een keer ontmoet in een hotellobby in Cuba. Iedereen kon zien dat wij elkaar uitgebreid spraken. Ik herinner mij ook een bijeenkomst in Indonesië, bij iemand thuis. In een voorvertrekje zaten wij op kleine kleedjes op de grond. Ineens kwam er iemand met veel sterren op de mouw binnen. ‘Van wie is dit huis’, vroeg hij. De eigenaresse moest meekomen. Toen ze terugkwam, zei ze: ‘Ik heb de opdracht om deze illegale bijeenkomst te ontbinden’. Dat hebben we gedaan, zij willen nooit provoceren. Buiten stonden allemaal hoge politieagenten. De volgende dag is die eigenaresse opnieuw opgepakt en verhoord. Dat is een prachtige, moedige houding van mensen. Ze weten dat ze voor die houding een prijs moeten betalen.’

‘Dat is heel ander vakbondswerk dan hier in Nederland. Er is altijd een zekere spanning. In Chili voelde ik die ook. Het CNV voerde in die tijd actie

tegen Pinochet, want dat is onze leidraad: wij zijn tegen elke dictatuur, zowel van rechts als van links. Het was dus de vraag of ik het land wel zou binnenkomen. Juist op het moment van de paspoortcontrole, kwam schoonheidskoningin Miss Chili eraan. Zij eiste alle aandacht op, ik kon zo doorlopen. Ik werd opgehaald door een vakbondsman. Na mij afgeleverd te hebben, ging hij snel naar huis. Want om 23.00 uur ging de spertijd in, dus hij moest beslist voor die tijd thuis zijn. Anders werd hij zeker opgepakt. Om 23.10 uur belde zijn dochter: 'Weet jij waar mijn vader is?' Ik keek uit mijn raam, maar zag niets. Geen mens, geen auto, helemaal niets. Heel bevreemdend. Die nacht sliep ik slecht. De volgende morgen bleek de vakbondsman weliswaar te laat, maar gelukkig toch veilig aangekomen. Dit soort gebeurtenissen doen je beseffen waarom wij dit werk doen. Het geeft je kracht.'

In het Nederlandse Christelijk Sociaal Denken heeft internationale solidariteit altijd een belangrijke rol gespeeld. Op het Christelijk Sociaal Congres van 1891 noemt A. Kuiper de noodzaak tot internationale solidariteit om de armoede in de wereld te bestrijden. Hij zegt:

En vraagt ge mij dan tenslotte, of ik op dit Congres dan waarlijk hope durf te bouwen; de hope dat we de oplossing der brandende kwestie van den dag althans iets naders zullen komen, vergeet dan niet, dat de sociale nood een wereldvraagstuk is, een vraagstuk van in eminenten zin internationaal karakter, en hetwelk uit dien hoofde, althans binnen de zo enge grenzen van ons kleine vaderland, nimmer kan worden afgedaan.

Na veertig jaar internationale solidariteit is het goed om de balans op te maken. Levert het werk van CNV Internationaal nog steeds de resultaten op die wij voor ogen hebben? De wereld verandert en dat heeft uiteraard invloed op de internationale vakbondscontext.

Ook het kader waarbinnen ontwikkelingssamenwerking in Nederland plaatsvindt wijzigt. In toenemende mate wordt gevraagd om aantoonbare resultaten. Niet verwonderlijk dus, dat CNV Internationaal met het veertigjarige jubileum op een nieuw kruispunt in zijn bestaan is aangeland.

De toekomst

Jan Gerrit van Norel (43) is sinds 2007 programmaleider van CNV Internationaal. Daarvoor werkte hij voor ZOA-Vluchtelingen zorg in Oeganda, Zuid-Soedan en Cambodja. Hij is getrouwd en vader van vier kinderen.

‘Het jubileumjaar is gebruikt om ons te herbezinnen op de missie en strategie. De vernieuwde strategie sluit aan op onze eigen sterke kanten en houdt rekening met (on)mogelijkheden in de externe omgeving. De onderwerpen informele economie, decent work (menswaardig werk), gender (gelijke rechten en kansen voor vrouwen en mannen wereldwijd) en eerlijke handel worden leidend in onze keuzes ten aanzien van medefinanciering, draagvlakversterking, voorlichting en beleidsbeïnvloeding. Het werken vanuit deze nieuwe strategie stelt CNV Internationaal in staat om in de komende jaren een betekenisvolle samenwerkingspartner te blijven voor onze collega-vakbonden (en daarmee de werkenden) in ontwikkelingslanden. Wat dat concreet betekent? Onze ondersteuning en advies worden gericht en concreter. De samenwerking met partnerorganisaties in een aantal landen gaan we verdiepen en verbreden, zodat we ook straks kunnen terugblikken op succes: zichtbare resultaten in de verbetering van arbeidsrechten voor mensen ‘in den ginder’. Betere arbeidsomstandigheden betekent een leefbare samenleving waarin mensen voluit en echt mens kunnen zijn.’

‘Meer recht en minder armoede in de wereld, dat is de toekomst waaraan CNV Internationaal zijn bestaansrecht ontleent. Vanuit het perspectief van christelijke naastenliefde willen we daar een belangrijke bijdrage aan blijven leveren’

VAKBONDSPARTNERS CNV INTERNATIONAAL +++ **AFRIKA** +++ CGTB – Benin
+++ GFL – Ghana +++ CNTG – Guinee +++ USLC - Kameroen +++ SEKRIMA en USAM
- Madagascar +++ TUCNA - Namibië +++ CNT- Niger +++ UDTs - Senegal +++
CSTT - Togo +++ CONSAWU en WEP - Zuid-Afrika +++ **AZIE** +++ CLC – Cambodja
+++ AFWC - Filippijnen +++ CFTUI - India +++ SBSI – Indonesië +++ DECONT -
Nepal +++ APTUC - Pakistan +++ NWC - Sri Lanka +++ **LATIJS-AMERIKA** +++
IPROS - Brazilië +++ CAT - Chili +++ CGT - Colombia +++ CMTC - Costa Rica +++
STC – Cuba +++ CUTC - Cuba +++ CEDOC - Ecuador +++ CATS - El Salvador +++
CGTG - Guatemala +++ CGT - Honduras +++ CTN – Nicaragua +++ CGTP -
Panama +++ CNT - Paraguay +++ CENDA - Venezuela +++ CLAT/ILACDE/
UTAL - Venezuela +++ FLATIC +++ FLATEC +++ CLATSEP +++ FLACTUR +++
CLTTC +++ FETRALCOS +++ FELATRABS +++ **CENTRAAL- EN OOST-EUROPA**
+++ NTU Promyana - Bulgarije +++ MOSZ - Hongarije +++ LDF - Litouwen +++
CNS Cartel ALFA en CSDR - Roemenië +++ SSSS - Servië & Montenegro
+++ NKOS - Slowakije +++ UNASM - Macedonië +++ CESP - Moldavië +++

binnenkant omslag

Al sprak ik de talen van alle mensen en die van de engelen – had ik de liefde niet, ik zou niet meer zijn dan een dreunende gong of een schelle cimbaal. Al had ik de gave om te profeteren en doorgrondde ik alle geheimen, al bezat ik alle kennis en had ik het geloof dat bergen kan verplaatsen – had ik de liefde niet, ik zou niets zijn. Al verkocht ik mijn bezittingen omdat ik voedsel aan de armen wilde geven, al gaf ik mijn lichaam prijs en kon ik daar trots op zijn – had ik de liefde niet, het zou mij niet baten. De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. Ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan, ze verheugt zich niet over onrecht maar vindt vreugde in de waarheid. Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze. De liefde zal nooit vergaan. Profetieën zullen verdwijnen, klanktaal zal verstommen, kennis verloren gaan – want ons kennen schiet tekort en ons profeteren is beperkt. Wanneer het volmaakte komt zal wat beperkt is verdwijnen. Toen ik nog een kind was sprak ik als een kind, dacht ik als een kind, redeneerde ik als een kind. Nu ik volwassen ben heb ik al het kinderlijke achter me gelaten. Nu kijken we nog in een wazige spiegel, maar straks staan we oog in oog. Nu is mijn kennen nog beperkt, maar straks zal ik volledig kennen, zoals ik zelf gekend ben. Ons resten geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.

(1 Korintiërs 13: 1-13)